

RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

Broederplein 41 - 3703 CD Zeist

Postbus 1001 - 3700 BA Zeist

☎ | 030 - 698 32 11

fax | 030 - 691 61 89

Rabobank 1923 21 757

DATUM: -2 APR. 2002

DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN.

Gelet op de artikelen 3 en 4 van de Monumentenwet 1988 (Staatsblad 1988 nr. 638);

Gehoord de raad van de gemeente waarin de hierna te noemen onroerende zaak is gelegen;

Gehoord gedeputeerde staten van de provincie waarin de hierna te noemen onroerende zaak is gelegen, indien dit zich bevindt buiten de in artikel 20a, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 (Staatsblad 1994 nr. 475) bedoelde bebouwde kom;

Gehoord de Raad voor cultuur;

BESLUIT

De als volgt aan te duiden onroerende zaak aan te wijzen als beschermd monument:

Provincie : Zuid-Holland
Gemeente : Rotterdam

Monumentnummer : 524329

PLAATSELIJKE AANDUIDING

Plaats : Rotterdam
Straat : Pieter de Hoochstraat
Huisnummer : 3

Plaats : Rotterdam
Straat : Pieter de Hoochweg
Huisnummer : 129

KADASTRALE AANDUIDING EN KADASTRALE TENAAMSTELLING

Kad. Gemeente : Delfshaven
Sectie : F

Nummer : 1455

Soort recht : Recht van eigendom
Gerechtigde : Stichting Hogeschool Rotterdam
Straat : Museumpark 40
Woonplaats : 3015 CX ROTTERDAM

OMSCHRIJVING

Inleiding

SCHOOLGEBOUW met CONCIERGEWONING (bootsmanswoning) in Overgangsstijl naar ontwerp van gemeentearchitect W. Dahlen in 1916 gebouwd als Zeevaartschool.

De telescoop in de koepel is nog steeds in gebruik (Weer- een sterrenkundige Amateurs Rotterdam).

Omschrijving

Op de hoek Pieter de Hoochweg/Pieter de Hoochstraat gesitueerd schoolgebouw, opgetrokken op een onregelmatige L-vormige plattegrond en gebouwd in rode baksteen met natuurstenen (rustica) plint en detailleringen. De ZO-hoek wordt gemarkeerd door een toren. Het pand omvat twee en gedeeltelijk (op de hoek en aan de Pieter de Hoochweg) drie bouwlagen en heeft schilddaken (lange vleugels) en dwarszadeldaken (achter topgevels), gedekt met grijze pannen. De gevels zijn voorzien van een geprofileerde daklijst met tandlijst. Deuren en (rechthoekige) vensters hebben houten kozijnen en zijn voorzien van natuurstenen onderdorpels. De voorgevels aan de Pieter de Hoochweg en Pieter de Hoochstraat zijn gespiegeld, alleen is het bouwvolume aan de Pieter de Hoochweg één verdieping hoger. De gevels zijn vier traveeën breed (iedere travee herbergt een klaslokaal), die ieder ieder drie rechthoekige (schuif)vensters met kleine roedenverdeling bevatten. De traveeën aan weerszijden van de hoek bevatten iets smallere vensters. Deze traveeën risaleren licht en zijn (ook aan de Pieter de Hoochstraat) drie bouwlagen hoog en voorzien van een topgevel met een omlijsting conform de daklijst. De topgevel is bovendien voorzien van rastervormig siermetselwerk en een klein ovaal venster. De muurdammen zijn als lisenen licht uitgemetseld, doorlopend over de eerste twee bouwlagen, terwijl de rollaag van het bovenste venster iets verdiept ligt. De rechthoekige spaarvelden tussen de vensters op de begane grond en de eerste verdieping zijn voorzien van siermetselwerk waarin zich centraal kleine terracotta ornamenten bevinden met naar de scheepvaart verwijzende afbeeldingen. De derde bouwlaag aan de Pieter de Hoochweg is opgetrokken boven een natuurstenen cordonlijst. De muurdammen hierboven zijn vormgegeven als pilasters met een natuurstenen basis en voluutkapitelen. Deze geveldetaillering wordt doorgezet op de noordelijke zijgevel, die voorzien is van slechts één vensteras. Op de dakschilden bevinden zich twee lage (horizontale) dakkapellen met geprofileerde lijst. Op de hoeken van het dak bevinden zich grote koperen schoorstenen. Op het midden van de nok aan de Pieter de Hoochweg bevindt zich een

achtzijdige koperen dakopbouw (observatieplateau) met ijzeren hekwerk. De nok aan de Pieter de Hoochstraat is voorzien van een klokketorentje met koperen koepeldak. Vanaf de westelijke hoek van de risalerende travee aan de Pieter de Hoochstraat tot aan de hoek van de geheel westelijk van deze vleugel gelegen conciërgewoning staat - op enige meters afstand van de gevel - een smeedijzeren hekwerk op een natuurstenen basis.

De ingang van de school bevindt zich bij de hoek en wordt gemarkeerd door een (rustica) natuurstenen ingangsportiek met rondbogen aan beide straatzijden en een gemetseld kruisgewelf. Het portiek bevat de dubbele houten (geprofileerde) voordeur met rondboogbovenlicht en twee smalle vensters. De natuurstenen hoekpijler tussen de rondbogen is hoger opgetrokken en vormt tevens de hoekpijler van een boven de ingang gesitueerd balkon met bakstenen balustrade met natuurstenen afdeklijst. In de hoekpijler staat (in kapitalen) gegraveerd "ZEEVAARTSCHOOL". Op de begane grond loopt de hoekpijler uit in een lage natuurstenen pijler die een smeedijzeren lantaarn draagt. Noordelijk van het balkon, met een eenvoudige (enkele) deur in de westelijke gevel, bevindt zich de vierkante toren met ronde bovenbouw en koperen koepeldak. In de zuidelijke torengewel bevinden zich van beneden naar boven respectievelijk twee rechthoekige vensters met kleine roedenverdeling en drie maal twee gekoppelde smalle rechthoekige vensters. De westelijke torengewel is voorzien van respectievelijk drie smalle rechthoekige vensters (op de begane grond) en twee rechthoekige vensters (eerste verdieping) en drie maal twee gekoppelde smalle rechthoekige vensters. De gekoppelde vensters bevinden zich in een spaarveld dat doorloopt tot aan een natuurstenen cordonlijst waarboven op de hoeken een natuurstenen kanteelmotief is aangebracht. Hierboven zijn de hoeken driezijdig gemetseld met elk een halve koperen koepelbekroning. Tussen deze hoekpijlers verheft zich de ronde bovenbouw van de toren met tussen de hoekpijlers rondbogen en een rand kanteelvormig siermetselwerk onder de basis van het koperen koepeldak. De noordelijkste travee van de vleugel aan de Pieter de Hoochweg is aan de achterzijde verdubbeld, doch hier slechts twee bouwlagen met kap hoog. De noordelijke zijgevel bevat ook hier slechts één vensteras, vormgegeven conform de voorgevels. Op de dakschilden boven alle zijgevels bevinden zich dakkapellen conform de eerder beschreven dakkapellen. Aan de achterzijde bevindt zich in de hoek een uitbouw waarin zich de studenteningang en het omvangrijke trappenhuis bevindt en twee kleinere uitbouwen met toiletten. Het trappenhuis bevat rechthoekige vensters en op de bovenste verdieping rondboogvensters. De achtergevels, waarachter zich het langs alle klaslokalen lopende gangensysteem bevindt, bevatten rondboogvensters. De lagere uitbouw van de meest noordelijke travee aan de Pieter de Hoochweg bevat vensters conform die in de voorgevels. In het interieur bevindt zich in de entree van de hoofdingang een bronzen plaquette "Ons Varen, Neerlands glorie. Gemeentelijke Zeevaartschool Rotterdam 1833-27 september 1958". De gangen zijn voorzien van rondbogen, een lambrisering van geglazuurde

beige/zachtgele tegels en een tegelvloer met een geometrisch motief van grijze, witte, zwarte en beige/zachtgele tegels. De vensterbanken in de gangen zijn van rood marmer. Het monumentale trappenhuis is voorzien van cassetteplafonds en heeft een massieve betegelde balustrade waarin smeedijzeren sierhekwerken zijn verwerkt en een roodmarmeren leuning. Het trappenhuis wordt verlicht door glas-in-loodvensters met een decoratieve rose rand afgezet met blauw/witte bies en centraal in ieder venster een rechthoekig gebrandschilderd ruitje met naar de scheepvaart verwijzende motieven. Op de eerste verdieping (hoek Pieter de Hoochstraat), grenzend aan het balkon, bevindt zich de voormalige directiekamer. Deze kamer is voorzien van een cassetteplafond en een kastenwand uit de bouwtijd. De toren is bereikbaar via een trap met stalen leuning en geheel bovenin een stalen wenteltrap. In de koepel bevindt zich nog de originele telescoop. Het (houten) koepeldak kan ten behoeve van het sterrenkijken voor de helft worden geopend en gedraaid. Het observatieplateau is bereikbaar via houten trappen onder de houten kap. Aansluitend aan de westelijke zijgevel aan de Pieter de Hoochstraat bevindt zich de conciërgewoning (bootsmanswoning) bestaande uit twee bouwlagen en een kapverdieping onder een schilddak. Aan de voorgevel, met topgevel met ruitvormig siermetselwerk, kraagt rechts over tweederde van de gevel een driezijdige uitbouw uit. Iedere zijde van deze uitbouw bevat een vensteras met op de begane grond hoge rechthoekige vensters met bovenlichten en op de verdieping liggende rechthoekige vensters. De uitbouw draagt een driezijdig (half) tentdak met pannen gedekt en voorzien van een geprofileerde daklijst. Links van de uitbouw bevindt zich de houten geprofileerde voordeur met links hiervan een klein rechthoekig venster. Op de verdieping bevindt zich een liggend rechthoekig venster. De achtergevel bevat op de begane grond links een dubbel deur geflankeerd door rechthoekige vensters, beide met bovenlichten en rechts een (bredere) deur met rechts ervan een klein rechthoekig bovenlicht, eveneens beide met bovenlichten. Op de verdieping bevindt zich links een (oorspronkelijk) drieledig venster en rechts een tweeledig venster. Op het dak een dakkapel met tweeledig venster en op de hoek een schoorsteen met smeedijzeren overkapping. De vensters op de begane grond hadden oorspronkelijk bovenlichten met een kleine roedenverdeling en de vensters op de verdieping hadden oorspronkelijk in hun geheel een kleine roedenverdeling. Oorspronkelijk bevond zich voor de vensters op de verdieping van de driezijdige uitbouw een doorlopende ijzeren bloembak.

Waardering

Schoolgebouw met conciërgewoning naar een ontwerp van de gemeentearchitect W. Dahlen in Overgangsstijl, in 1916 als Zeevaartschool gebouwd, van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde. Tevens van belang vanwege de ensemblewaarde binnen het door monumentale architectuur uit deze periode gekarakteriseerde zuidoostelijke deel van Delfshaven.

Voor de overwegingen die aan dit besluit ten grondslag liggen, wordt verwezen naar de bij dit besluit gevoegde bijlage, die geacht moet worden in dit besluit te zijn herhaald en opgenomen, alsmede naar de bovengemelde omschrijving.

Een afschrift van dit besluit zal, onder gelijke dagtekening, worden verzonden aan:

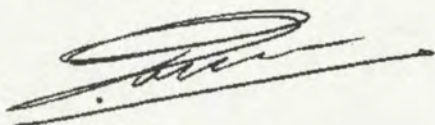
- Stichting Hogeschool Rotterdam
Museumpark 40
3015 CX ROTTERDAM
- Provincie Zuid-Holland
- Gemeente Rotterdam

Burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het monument is gelegen, leggen dit besluit op de secretarie ter inzage. De burgemeester maakt de terinzagelegging op de gebruikelijke wijze bekend.

Op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken daartegen binnen zes weken na de dag waarop het aangevallen besluit bekend is gemaakt, een bezwaarschrift indienen bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen. Een dergelijk bezwaarschrift dient u te adresseren aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Cfi/FJZ t.a.v. de Commissie voor de bezwaarschriften, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer.

Tenminste deze beschikking of een kopie daarvan moet bij het bezwaarschrift worden gevoegd.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
dr. F. van der Ploeg,
namens deze,
de Directeur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,
het Hoofd Monumentenregistratie en Subsidies,

(Mr. M.P. Otten)

BIJLAGE BIJ BESLUIT BETREFFENDE:

Voorstel tot aanwijzing als beschermd monument als bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Monumentenwet 1988 van het object:

Gemeente **Rotterdam**
plaats Rotterdam
adres Pieter de Hoochweg 129 e.a.
monument nr. 524329

I. FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN:

Het voorstel tot aanwijzing is ingediend door burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam, bij brief d.d. 30 maart 1998.

ADVIES GEMEENTERAAD

Stemt met aanwijzing in blijkens het raadsbesluit d.d. 3 juli 1997.

ADVIES GEDEPUTEERDE STATEN

Geen. Het object is gelegen binnen de bebouwde kom.

ADVIES RAAD VOOR CULTUUR

De Raad stemt in met de selectie en bescherming van de in het kader van het Monumenten Selectie Project (MSP) voorgedragen monumenten in de gemeente Rotterdam bij brief d.d. 15 juli 1999.

BESCHRIJVING OMSTANDIGHEDEN

Het onderhavige object behoort tot de bouwkunst uit de periode 1850-1940, die ook wel wordt aangeduid met de "jongere bouwkunst", en maakt onderdeel uit van het resultaat van het Monumenten Selectie Project (MSP).

AANWIJZINGSBELEID

In 1987 is het landelijk Monumenten Inventarisatie Project (MIP) gestart met het doel objecten van jongere bouwkunst op systematische wijze te inventariseren.

Met de resultaten van de inventarisatie als basis is een selectie uitgevoerd die beoogt een representatief bestand aan objecten van jongere bouwkunst onder de bescherming van de Monumentenwet 1988 te brengen.

OVERIGE GEGEVENS

De bouwkundige staat vormt, gelet op de terzake door de gemeente uitgebrachte beoordeling, geen belemmering voor aanwijzing.

Ook in stedenbouwkundig of planologisch opzicht bestaat geen bezwaar.

OVERLEG

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 3, vierde lid van de Monumentenwet 1988 zijn belanghebbenden door de gemeente schriftelijk op de hoogte gesteld van het voornemen tot bescherming en daarbij tevens in de gelegenheid gesteld dienaangaande te worden gehoord.

Er is door belanghebbenden geen bezwaar ingediend.

II. CONCLUSIE

Aan de overwegingen van de Monumentenwet 1988 ligt onder meer ten grondslag het meer betrekken van

1.130805170017

R
D
M
Z
lagere overheden bij het behoud van monumenten. In de Memorie van Toelichting wordt het grote belang gememoreerd dat in de huidige wet wordt gehecht aan de inbreng van vooral de gemeente over de aanwijzing. Hoewel op rijksniveau over het al dan niet beschermen wordt beslist, komt aan de adviezen van de lagere overheden een invloedrijke plaats toe. Slechts op zwaarwegende gronden zal de Minister van die adviezen kunnen afwijken. In dit geval bestaat daartoe geen aanleiding.

Geconcludeerd kan worden dat de in de omschrijving aangegeven waarden bescherming op grond van de Monumentenwet 1988 rechtvaardigen en dat op grond van de bovenstaande feiten en omstandigheden deze bescherming geen overwegende bezwaren ontmoet.